

KIPLING, Rudyard. *Knihy džunglí*. Překlad Martin Pokorný. 1. vyd. v tomto překladu. Praha: Albatros, 2010. 277 s., ISBN 978-80-00-02554-4.

(1) s. 65

Tohle všechno se stalo před několika lety na místě zvaném Novaštošna, což je severovýchodní výběžek ostrova svatého Pavla daleko v Beringově moři. Ten příběh mi vyprávěl zimní strážník Limeršin, když ho vítr zavál mezi lana parníku, který směřoval do Japonska. Vzal jsem ho k sobě do kajuty, zahrál ho a několik dnů ho krmil, dokud nenabral dost sil, aby mohl zase odletět na ostrov svatého Pavla. Limeršin je velice zvláštní ptáček, ale říká pravdu.

Na Novaštošnu se odebere jen ten, kdo tam něco potřebuje, a jediní tvorové, kdo tam pravidelně něco potřebují, jsou lachtani. V letních měsících jich tu ze studeného šedého oceánu vyleze mnoho set tisíc, protože pobřeží Novaštošny poskytuje lachtanům na celém světě to nejlepší místo k životu.

(2) s. 69

Takhle se Kotik učil poznávat nové věci. Matka mu ukázala, jak podél podmořských útesů dohonit tresky a platýzy a jak hlubinnou tresku vyvléct z díry mezi řasami, jak obeplout ztroskotané lodi, které leží stovky sáhů pod hladinou, a vystřelit za prchajícími rybami z jednoho okénka a hned do druhého, jak tančit na hřebeni vln, když se po nebi honí blesky, jak ploutví zdvořile zamávat na albatrosa s useknutým ocasem a na válečníka jestřába, když splývají po větru, jak se vymrštit metr nad vodu jak delfín, ploutve těsně u těla a ocas zatočený, a jak z tresky deset stop pod hladinou v plné rychlosti vyrvat plecko, naučila ho, že má létající ryby nechat na pokoji, protože jsou samá kost, a že se nikdy nemá ohlížet za člunem anebo za lodí, zvláště pokud je to veslice. Když uplynulo šest měsíců, věděl Kotik o rybolovu v oceánu všechno, co stálo za vědění, a za celou tu dobu se nedotkl suché země.

(3) s. 75

Srdce mu žalem usedalo, když kolem Hornova mysu zamířil k domovu. Po cestě na sever se vyplazil na ostrov plný zeleného stromoví, kde našel ne-smírně starého lachtana na prahu smrti. Kotik mu nalovil pár ryb a popsal mu všechno svoje trápení. „Teď se vracím na Novaštošnu,“ končil svoje vyprávění, „a ať si mě lidé klidně s ostatními holušiky zaženou na jatka.“

Starý lachtan mu řekl:

„Ještě to nevzdávej. Já jsem poslední, kdo přežil z masafuerské líhně. Lidé nás tehdy vybíjeli po statisících, ale na plážích se vyprávělo, že jednoho dne připluje od severu bílý lachtan a odvede lachtani národ na místo, kde najde klid. Jsem už starý a nedožiju se toho, ale ostatním pomůžeš. Nevzdávej se.“

Kotik si nakroutil svoje švihácké kníry a prohlásil:

„Jsem jediný bílý lachtan, který se kdy narodil, a jsem z celého plemene jediný, koho kdy napadlo hledat nový domov.“

Rozhovor se starým lachtanem ho náramně povzbudil. Když se v létě vrátil na Novaštošnu, Matka na něj začala naléhat, ať se ožení a usadí: není už přece žádný holušik, ale dospělý lachtan a urostlý lapka se zvlněnou bílou hřívou přes ramena, velký, těžký a plný sil jako jeho otec.

„Najdi mi ještě jiný důvod,“ namítl. „Nezapomeň, Matko: nejdál z moře vždycky vyběhne sedmá vlna.“

Kupodivu se opravdu našel lachtanice, který chtěl vdatky odložit na příští

Jack London – *Bílý tesák*

LONDON, Jack. *Bílý tesák*. V Albatrosu 10., nově přeložené vyd. Praha: Albatros, 2003. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-000-1207-3, s. 65-66.

Minul vyvrácenou borovicí, přešel mýtinu a vběhl mezi stromy. A v tom okamžiku je současně zahlédl i ucítil. Tíše a vzpřímeně před ním sedělo pět tvorů, jaké ještě nikdy předtím nespátřil. Poprvé uviděl člověka. A lidé nevyskočili, když ho zpozorovali, nevycenili zuby ani nezavrčeli. Zůstali dál nehybně sedět, mlčenliví a hroziví. Ani vlček se nehýbal. Přirozený pud ho měl přinutit k překotnému úprku, jenomže se v něm znenadání, poprvé vůbec, vynořilo jiné, zcela protichůdné nutkání. Zmocnila se ho nesmírná bázeň. Pocit vlastní slabosti a nepatrnosti ho zcela zbavil schopnosti pohybu. Hle, moc a síla, cosi nesmírně vysoko nad ním samým.

Lidského tvora vlček ještě nikdy nezahlédl, ale jeho pud o člověku věděl. Matně v něm poznával bytost, která si vybojovala prvenství a nadvládu nad všemi tvory divočiny. Nejen svýma očima, ale očima všech svých předků teď vlček hleděl na člověka – očima, které obklopovaly v temnotách nesčetné ohně zimních táborů, které si z bezpečné vzdálenosti a ze skrytu houštin

prohlížely podivného dvounožce, jenž byl pánem nad vším živým. Ovládl ho strach a bázeň, jako kouzlem ho obestřelo dědictví staletých bojů a zkušeností nastřádaných celými generacemi. Toto dědictví bylo až příliš těžkým břemenem pro vlčka, jenž byl stále ještě pouhým štěnětem. Dospělý vlk by byl uprchl. Ale vlček se namísto toho schoulil, ztuhlý strachem, a napůl se již nabízel do poddanství, do něhož jeho rod vstupoval od časů, kdy si vlk poprvé přisedl k ohni člověka, aby se ohřál.

Jeden z Indiánů povstal, došel až k němu a zastavil se přímo nad ním. Zde měl ono neznámo konečně zhmotněno, bylo teď z masa a krve, sklánělo se nad ním, sahalo po něm. Vlčkovi se bezděčně zježila srst; pysky se mu samy ohrnuly a odhalily vyceňené zoubky. Ruka, napřažená nad ním jako sám osud, zaváhala, muž se zasmál a pak promluvil: „Vabam vabiska ip pit tah.“ (Jen se koukněte na ty bílé tesáky!)

Četná Indiáni se klesli k zemi a zůstali tam ležet.

Vitalij Bianki – *Los Samotář* (1)

BIANKI, Vitalij Valentinovič. *Černý sokol*. Praha: Albatros, 1982, s. 9.

Los nízko sklonil hlavu, připraven vzít na parohy každého, kdo by se k němu přiblížil zepředu. Zadkem se přitiskl ke dvěma u kořene srostlým kmenům, jež tvořily spolehlivou záštitu z týlu.

Psi ho obstoupili půlkruhem. Byli tři, silní rváči, každý by se mohl utkat samojediný s vlkem.

Se zježenými hřbety, zalykající se vzteklým štěkotem, zarývali se mocnými tlapami do země. Číhali na příznivý okamžik, aby se rychlým skokem odrazili od země, zahryzli se zvířeti do hrdla a šíje, a zavěšení na něm, trhali zuby živé maso.

Leč ani jediný si netroufal překročit neviditelnou čáru, za kterou – to dobře věděli – se srazí s hrozivými bodci losího paroží. Co zmohou jejich vlčí zuby proti tak nesmírné síle, kterou je obdařen tento lesní velikán?

Světla zvířete se potměšile blýskala, neušel jim jediný pohyb útočnicků. Hlava s těžkou zbrojí se o poznání pootočila, jakmile některý z nich přiskočil o krok blíž.

Pronikavé lání znělo lesem.

Psi se snažili zběsilým až nepřičetným štěkotem skrýt strach. Všichni tři byli zkušení a chytří honci, žádný si nechtěl zahrávat se smrtí. Koneckonců, jejich úkolem bylo zvíře pouze zaskočit, držet je v pasti, nepustit je zpátky do lesního houští. Není přec jejich věcí sápat se mu na hrdlo, dokud není raněno. Ať si s ním poradí ten, co jde za nimi.

Los však dobře tušil, kde se skrývá hlavní nebezpečí. Sotva se mezi stromy mihl člověk, vyrazil vpřed.

Téměř současně zaútočili i všichni tři rozzuření psi: dva zepředu, jeden zezadu – jen se zakousnout a nepustit ho dál.

Vitalij Bianki – *Los Samotář* (2)

BIANKI, Vitalij Valentinovič. *Černý sokol*. Praha: Albatros, 1982,

s. 28.

„I nech těch řečí, strejdo, co mě odrazuješ?“ zbrunátněl zlostí student. „Porad mi radši, jak teď sám bez psů, najdu Samotáře?“

„Do toho ti mluvit nebudu,“ lhostejně odvětil Larivon. „Vzal sis do hlavy setsakra obtížnou věc. Nevím, nevím, co bych ti měl poradit.“

Zamyslel se, zabafal z krátké dýmky.

„Jediné, co bys ještě mohl zkusit . . . jestli se to podaří, tak ti zvíře přijde na dosah. Ale to víš, na čekanou musí mít člověk trpělivost.“

„I neboj se, něco vydržím,“ rychle ho ujistil student. „Tak pověz, co sis vymyslel?“

„V panském lese je jedno takové místočko – v létě se tam vypravila mládež, postavili si boudičky z chvojí a tábořili. A Samotáře si nalákali na sůl a víš, že tam doposavad chodí na to místo – zvykl si.“

„A jak to, že ho neodstřelili?“ podivil se lovec.

„Ale to máš takové chlapce – váží si přírody. Broučku by neublížili. A když stříleli, tak jenom na ptáka nebo zvíře, co je dovoleno, na ostatní nesáhli.“

Lovec vycítil z Larivonových slov výtku a zachmuřil se.

„Jak se zdá, moc kuráže asi neměli!“ pokrčil přezíravě rameny.

Ceridwen Dovey – *Jen zvířata: Někde tam cestou na mě čeká Perla* (1)
DOVEY, Ceridwen. *Jen zvířata*. V Praze: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-854-1. S. 107-108

Poprvé jsem se s Myttim setkal krátce po tom, co jsem došel k názoru, že všechno umřelo, a teoretizovat o světě není k ničemu. Mytti se jednou znenadání zjevil v našem kroužku s aurou extáze, radostnej prorok, kabaretní šejdír zvědavej na všechno kolem sebe. Seznámil nás můj kámoš Gallo, co se na čas usadil na mém molu v řece Hudson, aby tam psal básně. Povídalo se, že Mytti vyrůstal v drsný bídě v podvodní farmě kdesi na západě obklopenej křiváčekjma nešťastníkama, který miloval a nenáviděl zároveň, a že se tak či onak dostal z vod kdesi u Washingtonu až do New Yorku. Mytti nebyl žádnej lumen, ale v jednom měl jasno: totiž že ho nijak netankuje, aby mu někdo odmalička, už jako mrňavýmu modroušovi, cpal do

hlavy, co má a nemá dělat, co má jíst, kdy vylučovat byssový vlákna, na který umělý trubky se přicucávat a do jakejch formaci.

Úmorná dřina, ze který se jednomu div nerozskočí lastura. Mytti měl někde na západě škebličku, kterou nechal tam na fleku filtrovat vodu a vypadnul, protože kdyby zůstal a staral se o ní, sežralo by mu to duši. Hledal – krucinál, všichni jsme hledali – nějakej nověj způsob existence, volnej a otevřenej. Vyprávěl, že projel křížem krážem celou zemi i s Velkejma jezerama, pak se svez nákladní lodí kanálama, putoval v chladírenským boxu, pak přežíval v kýbli mořský vody v nákladním vlaku a nakonec ho vyklopili do Hudsonu, což bylo přesně to pravý ořechový, co chtěl od samýho začátku.

„Týjo! Človče!“ opakoval pořád, když jsme spolu mluvili poprvé. „Na světě je takovejch věcí, co se daj dělat, vykládat, cejtít a psát a – už žádný obezličky, Lusi, už žádný falešný pravdy!“

A já souhlasil. Už žádný falešný pravdy.

Ceridwen Dovey – *Jen zvířata: Někde tam cestou na mě čeká Perla* (2)
DOVEY, Ceridwen. *Jen zvířata*. V Praze: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-854-1. S. 123-124

vzduchem. Bylo nedělní ráno.

Něco plesklo do vody a rychle kmitalo naším směrem, lesklý a třpytivý jako hejno barakud na lovu. Nevěděli jsme, co to je, ale děsně se nám to líbilo, dokud to neprásklo do naší lodi. Dovnitř se nacuc sloup vody a vylít jak vodotrysk komínem. Humr byl na místě mrtvej. Kus trupu, na kterým jsme se drželi Mytti a já, to vymrštilo do přístavu a naše loď se začala naklánět a otrásat, jak schytávala další a další zásahy. Lidi spustili poplach – tentokrát už žádný cvičení, to ani náhodou – a ve vodě kolem nás byly najednou věci, který do moře vůbec nepatřej: písty, nohy, armatury, hlavy, mince, ruce, přílby.

Správně jsme se tomu měli otevřít a splynout s tím, byl to přesně ten okamžik totálního kolapsu, na jakej jsme čekali, ale my se mohli pomínout. Na náš kus trupu se pokoušel vysoukat nějakej člověk bez nohou. Vodou se šířily vibrace, jedna vlna ohavnější než druhá, někde mezi ohněma bouchaly bomby a všechno tlačilo na moje ubohý nicotný tělíčko takovou silou, že jsem měl pocit, že se musí rozskočit. Z plamenů, který zuřivě šlehaly z rozlitéj nafty na hladině, se začala ohřejevat mořská voda a já si vzpomněl, co nám Gallo radil ohledně přežití ve vařící vodě, a chtěl zavřít lasturu, ale nešlo to. Půlku jsem měl pryč.